

Послуги, що надаються відділами державної реєстрації актів цивільного стану

Правові засади реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг визначено Законом України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 р. № 5203-VI.

Адміністративна послуга – це результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону.

Суб'єктами надання адміністративних послуг визнано органи виконавчої влади, інші державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, уповноважені відповідно до закону надавати адміністративні послуги.

Відділи державної реєстрації актів цивільного стану здійснюють безоплатно повноваження з державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені, смерті, внесення змін до актових записів цивільно-

го стану, їх поновлення та анулювання, видачі свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану, визначених Законом України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» від 1 липня 2010 р. № 2398-VI, за винятком сплати державного мита у встановлених законодавством випадках.

Пунктом 5 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України «Про державне мито» (далі – Декрет) від 21 січня 1993 р. № 7-93 визначено, що за вчинення актів цивільного стану справляється державне мито у розмірі:

1. За державну реєстрацію шлюбу – 0,05 неоподаткованого мінімуму доходів громадян (0,85 грн).

2. За державну реєстрацію розірвання шлюбу:

- за взаємною згодою подружжя, яке не має неповнолітніх дітей – 0,5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (8 грн 50 коп.);
- з особами, визнаними у встановленому порядку безвісно відсутніми або неіездатними – 0,03 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (0,51 грн).

3. За державну реєстрацію зміни імені – 0,3 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (5 грн 10 коп.).

4. За державну реєстрацію повторної зміни імені – 3 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (51 грн).

5. За видачу свідоцтв, що видаються у зв'язку зі зміною, доповненням, виправленням і поновленням актових записів цивільного стану – 0,02 неоподаткованого мінімуму доходів громадян (0,34 грн).

6. За повторну видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану – 0,03 неоподаткованого мінімуму доходів громадян (0,51 грн).

При цьому державна реєстрація смерті, народження фізичної осо-

би з одночасним визначенням її походження здійснюється безкоштовно.

Відтак, у разі звернення до відділу державної реєстрації актів цивільного стану з питань державної реєстрації шлюбу, розірвання шлюбу, зміни імені або внесення змін до актових записів, їх поновлення та анулювання, повторної видачі свідоцтва про державну реєстрацію акту цивільного стану – громадяни мають сплатити обов'язкове державне мито у розмірах, встановлених Декретом. Згідно з Декретом від сплати державного мита звільняються такі одержувачі адміністративної послуги:

1) громадяни, віднесені до першої та другої категорій постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

2) громадяни, віднесені до третьої категорії постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, які постійно проживають до відселення чи самостійного переселення або постійно працюють на території зон відчуження, безумовного (обов'язкового) і гарантованого добровільного відселення, за умови, що вони за станом на 1 січня 1993 р. прожили або відпрацювали у зоні безумовного (обов'язкового) відселення не менше двох років, а у зоні гарантованого добровільного відселення не менше трьох років;

3) громадяни, віднесені до четвертої категорії потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, які постійно працюють і проживають або постійно проживають на території зони посиленого радіоекологічного контролю, за умови, що за станом на 1 січня 1993 р. вони прожили або відпрацювали в цій зоні не менше чотирьох років;

4) інваліди Великої Вітчизняної війни та сім'ї воїнів (партизанів), які загинули чи пропали безвісти, і прирівняні до них у встановленому порядку особи;

5) інваліди I та II груп.

Водночас пунктом 3 статті 20 Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» передбачено, що відділи державної реєстрації актів цивільного стану можуть надавати платні послуги, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

Вичерпний перелік платних послуг встановлено постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватись відділами державної реєстрації актів цивільного стану» (далі – Перелік) від 22 грудня 2010 р. № 1168. Інформація про порядок надання платних послуг, нормативно-правові акти, які регулюють надання платних послуг, розміри плати розміщені на інформаційно-довідкових стендах у кожному приміщенні відділів державної реєстрації актів цивільного стану області для відома громадян у зручних місцях.

Відповідно до пункту 5 Порядку надання платних послуг відділами державної реєстрації актів цивільного стану (далі – Порядок), затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 27 грудня 2010 р. № 3335/5, надання платних послуг здійснюється лише за бажанням фізичної особи та за її письмовою заявою. Ця заява містить прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання (перебування) та вид платної послуги згідно з Переліком, яку заявник бажає отримати від відділу державної реєстрації актів цивільного стану. Цей же пункт Порядку передбачає, що працівники відділу державної реєстрації актів цивільного стану зобов'язані попередити фізичну особу про вартість послуги.

Розмір плати за надання платних послуг відділами державної реєстрації актів цивільного стану Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республі-

ці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі, районних, районних у містах, міських (міст обласного значення), міськрайонних управлінь юстиції затверджується Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головними управліннями юстиції в областях, містах Києві та Севастополі.

Плата за платні послуги здійснюється в безготівковій формі шляхом попередньої оплати, що регламентовано п. 11 Порядку. Підтвердженням оплати платних послуг є платіжний документ (квитанція, платіжне доручення) з відміткою банку.

Від сплати платних послуг звільняються особи, які користуються пільгами щодо сплати державного мита, визначені п. 18 ч. 1 ст. 4 Декрету.

Виходячи з наведеного, при зверненні до відділу державної реєстрації актів цивільного стану для вирішення будь-якого питання, віднесеного до компетенції органів державної реєстрації актів цивільного стану, фізична особа може виявити бажання отримати платну послугу, згідно з Переліком. Таке бажання має ґрунтуватися виключно письмовою заявою, після ознайомлення з вартістю послуги і сплати відповідних коштів у фінансовій установі та пред'явлення квитанції.

О. А. Клименко
*заступник начальника реєстраційної
служби – начальник відділу державної
реєстрації актів цивільного стану
Головного управління юстиції
у Херсонській області*